

خۆلەمىشى شاماكياژە بۆ خانمان

ماكيازى روخسار زۆرن بۆ خانمان و ھەر يەكەو لە شىۋازى ماكيازى روخسارى بۆ بۆنە و كات و شىۋىنىكى دىيارىكراو دەكات، چۈنكى ماكيازى چۈۋنەدەرەو و بۆنەكان جىاۋازىيان ھەيدە، خانمانىش وا چاكە بزانن كە چ چۆرە ماكيازىك دەكەن. پىپۇرانى ماكياز تا تىستاش نەياتتوانىو ماكيازىك دەستنىشان بىكەن تا لە ھەموو بۆنە و دەرچوون و كات و شىۋىنىك بىكى، چۈنكى جىاۋازى لە رەنگ و شىۋازدا، بەرەستە تا كۆمەلە ماكيازىك لە يەك شىۋازدا كۆبىكىتەو و يەك بىخىت. بەلام بەم دوايىە لە دواى چەندىن ھەولى پىپۇرانەو، تۋانىيان چۆرە ماكيازىك نەخشە بىكىش، كە بۆ زۆرىدى كات و بۆنەكانىش شىاۋ بى. نەوئا ماكيازى خۆلەمىشى و رەنگ خۆلىيان نىشان كىرەو، تەننەت خانمان دەتۋانن بەيانىيان و ئىۋارانىش نەو ماكيازە بىكەن. شىۋەى ماكيازەكە ناسكە، رەنگكەشى لە رەنگى پىستى مرۇف و خۆل نىزىكە، ھەرچەندە تۇخىش بى، ۋادەردەكەۋى كە رەنگى سىروشتى دەم و چاۋە، ھەر بۆيە بە شاماكياژ دادەنرى، تا خانمان روخسارى خۆيانى بىچ جوان بىكەن و بىنە شۇخىكى سەرنجىر اكيش.



چەند گىراۋىيەكى بۇ بەھىز كىردى نىنۆكت

ھەندى لى خانمان و كچان گلهىي ئىۋە دىكەن، كە نىنۆكىيان ناسكە و كاتىك بە شىتىك دىكەۋى دەشكىن، ئەۋان لى خەمى ئەۋەدان كە بۇ ماۋىيەكى زۇر خەرىك بون تا نىنۆكىيان درىژر بوۋە. ئىمە لىرەدا رىنمىي ئىۋە كەسانە دىكەمىن كە نىنۆكىيان وايە، دەبى زىياتر ورياي بن لى بەركەۋتنى شت لى كاتىسى كار كىردىدا. چەندىن رىنگە و گىراۋىش ھەن كە نىنۆكت بەھىز و پتەۋ دىكەن، تۆش دىتوانى ئەم چەند گىراۋىيە بەم رىنگەيانە ئامادە بىكەى:

(۳) - كەۋچك سىركەى سىۋى
- زەردىنەى ھىلكەيەك

ھەر بەكە لى زەردىنەى ھىلكە و سىركەكە تىكەلى يەكترى بىكە، پاشان بە پارچە پەمۋىيەك لى نىنۆك و دەۋرەبەركەى بىدە بۇ ماۋىيەك تا وشك دەبىتەۋە، ياشان دەستت بە ئار بىشۇ.

پارچە (سىسرىك بەھىنە، بۇ ماۋىيە (۲) خولەك لى نىنۆكى پەنجەتى بسۋە، پاشان دەستت و پەنجەت بە ئار و سابون بىشۇ.

سىيەم:
رۇنى زىتۋون بەھىنە، ھەندىك لىسەر ناگرى دابنى تا گەرم بىن، ئەۋەندە گەرم نەبى دەستت بسۋىتەن، پاشان لىسەر نىنۆكتى دابنى بۇ ماۋىيە زىياتر لى (۱۰) خولەك، دواتر دەستت و پەنجەت بىشۇ، لى كۆتايىشدا نىنۆكە كانت بە پەمۋىيەكى تەپىراۋ بە ئاۋى گول بسىرەۋە.

لە كاتى ئىشدا بەروانگە لەبەر بىكە

كاتىك خانمان خەرىكى ئىشى مالى دەبن، رەنگە توۋشى گرفت و ماندوۋوبون بن، جەكەشىيان پىس و چلكن دەبن، بە تايبەت لە كاتى پاك كىردنەۋەى نىۋمالى و ئامادە كىردى چىشتەدا. ۋا باشە خانمان جلى تايبەتى بە كاتى ئىش و كارى مالىدا لەبەر بىكەن، تا بە پاك و خاۋىنى بىمىنەۋە و جەكەشىيان پىس نەبىن، لەۋ كاتەى خەرىكى ئامادە كىردى چىشت دەبىت، بەروانگەى چىشت لەبەر بىكە، بەروانگە ۋا بساۋە لە نالىۋن دروست دىكرىت، كە بە

ئاستەم پىس دەبىن و پىسى و چەۋرىش لەخۇ ناگرى، ئەگەر پىسىش بىن، بە سانايى پاك دەبىتەۋە. بە پىچەۋانەى جىل و بەرگ كە پاك نايىتەۋە. ۋا چاكە لىسەۋ كاتەى خەرىكى ئىشى مالى دەبن، يان لە ئاشخانە دەبىن، دەستەۋانە لە دەست بىكەى، ئەۋەش لە پىناۋ پاراستنى دەستت لە سۋوتان و پرىشكى رۇن و ماسادەى دىكە، ھەرۋەھا بۇ پاراستنى جوانى پىستى دەستت بەسۋەۋە و تەنەت دەستەۋانە نىنۆكە كانىشت لە شكان دەپارزى.



بەم رىنگەيانە خۆت لە ئارەقە كىردن پىارزى

زۆرەبى خانمان لە ھاۋىندا بە دەست ئارەقە و بۇنى ناخۇشى ئارەقەۋە دەنالىنن، تەنەت زۇر جار دەبىتە ساتە ۋەختىكى ناخۇش بۇ خانمان، بە تايبەت لەۋ كاتەى بەرەۋ شۋىننىك دەردەچن، يان بەشدارى ئاھەنگ و بۇنەبەك دىكەن، ئىدى بنىاليان تەپ دەبى و جگە لەۋەى جەكەشيان پىس دەكات، ھەرۋەھا بۇن و بەرامىشىيان دەشۋىننىت. لىرەدا چەند رىنگە چارەبەك ھەن تا خانمان بتوان خۇيان لە ئارەقە پىارزىن كە ئەمانەن:

- دوور بىكەۋە لە خواردن و خواردەۋەى زىدە گەرم ۋەك: چاى، قاۋە، ئاۋى گەرم.
- جلى كراۋە لەبەر بىكە و لە جلى تەسك خۆت بە دوور بىگرە.
- ئارەقەلەپەر (دژە ئارەقە) بەكاربەھىنە، بەر لە دەرجونت، ھەرۋەھا لە دۋاى خۆ شۋىشتن.
- ھەۋلىدە جلى دروستكراۋ لە پەمۋو يان كەتان لەبەر بىكەى، چۈنكە فىنكىترە لە جلى دىكە.
- لە جلى رەنگ رەش دوور بە، چۈنكە جلى رەش خۇشەۋىستى گەرمىيە و گەرمى رادەكىشى.
- ھەردەم جلى پاك و خاۋىن لەبەرىكە، چۈنكە بەكتىرىيا و فابىرۇس زىياتر لە جلى پىس كۆ دەبنەۋە و بەمەش لەۋ كاتەى لەبەرتە ناھىلى ھەۋا يىت و بىجىت.
- پىلاۋى تەسك لەپەن مەكە، چۈنكە ھەستت بە دلئەنگىت دەكات و بىزار دەبىن، ئەۋەش ۋادەكات كە جەستەت رىژىيەكى زۇر ئارەقە بىرژىت.
- ئاۋىش كەم بىخۇۋە تا زۇر ئارەقە ناكەى، بە تايبەت بەر لە دەرجوون و چۈنە بۇنە و ئاھەنگىك.



تابلۆی نه خشی کوردستان به بورغی

ماوئیهك له مەوبەر هەوایی ئەو بەهرمەندەمان بڵاو کردووە، که تابلۆیەکی وێنەیی دروست کردبوو، تیایدا له جیاتی فلچە و بۆیە، تەنیا بزمازی بەکارهێنابوو. ئەوەتا لەلای خۆشمان کۆرە بەهرەمەندی کورد (سەردار کاراتای)، ئەویش هەمان ئەو بیروکەییە له تابلۆیەکی ئالای کوردستان به بورغی و بزمار نەخشاندووە، لەم تابلۆ وێنەیدا نزیکی (۵۴۰۸) بورغی له دیوار داو، تا نەخشەیی کوردستانی پێ وێنە بکات. ئەو کارەیی سەردار له خۆشەویستی و هەستی نەتەواپەتی خۆی بۆ کوردستان سەرچاوی گرتووە، ئەگەرچی کارەکه ماوئیهکی زۆری خایاندووە تا نەخشەکه رێک له نەخشەیی کوردستان بچێ، که چی هیوا و خواستی ئەو کۆرە گەنجە ئەووبوو تا ئەو کارەیی تەواو بکات و دواتریش هەمان رەنگی نەخشەیی کوردستان له سەر شێوێ نەخشە بورغیەکه بۆیە بکات و بیکات به نەخشەیی کوردستان.



کچیک له بووکەشووشە دەچیت

کچ جوان و ناسکن به روخسار و دلەوه، هەندیکیان ئەوەندە جوانن له بووکەشووشە و باربی دەچن، تەنانەت کچانی کوردیش ئەوەندە جوانن به بووکەشووشە و مانگ و ئەستێرە ناو دەبرین، بەلام کچە بووکەشووشەیی راستەقینە له رووسیا دەژی، ناوی (فالیریا لیکۆنۆفا)یە، تەمەنی (۲۱) ساڵە و شێوێ روخساری سەرنج راکێشە و ناسکە، ئەو کچە له سەرەتادا هەندیک له بووکەشووشە دەچوو، بەلام دواي زنجیرەیهك نەشتە گەری جوانکاری توانی شێوێ وەك بووکەشووشەیهك لێ کبات. روخساری ئەو کچە ئەوەندە ناسکە، ئەگەر له دوورەوه سەیری بکەي وەدەزانی پەیکەری جل و بەرگە، بەلام تالیت نزیك دەبیتەوه و ئینجا دەزانی که کچیکێ ئەوەندە ناسکە و له فریشتە دەچیت.



گەۋرەتتەرىن مىندالّ لە داىك بوو

جار جار گولمان لى دەپ، كە كۆرپەيەك بە كىشى زۆرەۋە لەداىكبوۋە، ئەۋەش بەھۇى جىناتى بۆماۋەيى، يان بۇ جۆرى خواردىنى ئەۋە ئافرەتە دەگەرپتەۋە كە لە كاتى دووگيانىدا خواردوۋىيەتى، بەلام ھەندى جار كىشى مىندالّ ئەۋەندە دەپ كە جىگەى نىگەرانى و سەرسوپمانە، ئەۋەتا لە ۋلاتى چىن، مىنداللىكى وا لەداىكبوۋە. ۋەك دەزانىن كىشى ھەر مىنداللىكى ئاسايى (۳ تا ۴) كىلوگرام دەپ، كەچى كىشى ئەۋە مىندالّ دەگاتە (۶) كىلوگرام (۳۰۰) گرام، كە تا ئىستا بە گەۋرەتتەرىن و بە كىشتەرىن كۆرپەلەى جىهان ناسراۋە. داىكى ئەۋە مىندالّ لە شارى (يونشنگ) ى ۋلاتى چىنى دەۋرى، لە ماۋەى دووگيانىدا زۆر بە مىندالّكەيەۋە ماندوو بوۋە، تەننەت مىندالّبوۋنەكەشى بە رىگەى نەشتەرگەرى بوۋە، واتە بەھۇى قەبارەى گەۋرەى مىندالّكەۋە نەدەكرا بە شىۋەيەكى سروسىتى مىندالّكە لە داىك بىت.

ھىلكە گەۋرەكە!

قەبارەى ھىلكە بچوۋكە و ھەندى جار بە ھىلكەيەك تىر ناين و تەننەت داۋاى دوو يان سى ھىلكە دەكەين بۇمان بېرژىن يان بكوئىن، بەلام ئەگەر ئەۋە ھىلكەيە بەھىن، بەشى خىزانىك و تەننەت جىرانەكانىشىان دەكات، ئەۋە ھىلكەيە بە گەۋرەتتەرىن ھىلكەى سەردەم دادەنرى، ئەۋە ھىلكەيە لە گوندى (بىلینگ) ى بەرىتانى دۆزراۋتەۋە كە ھىلكەى نەعامەيە، ئەۋەندەى (۱۰۹) ھىلكەى مرىشك دەپ، شىۋەى گەۋرەيە و ئىستاش لەنىۋ شوشە دانراۋە لە موزەخانەيەكى ئەۋە ۋلاتە، كە كەشىكى ۋاى بۇ دروست كراۋە تا تىكەنچى، ئەۋەى سەيرە لە زىادكردنى ناشكرا بۇ فروشتىنى ئەۋە ھىلكەيە نىكەى (۵۰۰) ھەزار جونەيەى ئىستىرلىنىيان پىداۋە.





گوندىك لەنيو شاخە بەردىنەكان

تېكەل بە سروشتتە، خانوۋەكانى چەندەھا سەدەيە لەسەر ئەم شىۋازە دروست دەكرى ھەر ئەمەش واى كردوۋە بېتتە رىچكەيەك تا ئىستتا لەسەر ئەم شىۋازە بەردەوام بى.

ھەندى شويىن ھەن ژيان تىياندا ئەستەم و سەختە بۇ رايى كردنى كاروبارەكانى ژيان پىۋىستى بە زەحمەتى زياتر ھەيە. مونساتانۇ.. گوندىكى پورتوگاليە، دەكەۋىتتە نيو شاخىكى بەردىنەو، ھەموو خانوۋەكانى

جوانترين كەرويشك بېينە

كەرويشك گيانلەبەرىكى رووح سووكە، خۇشەويستە لەلاى گەورە و بچووك، بە تايبەت مىندالانى بچووك زۇرىبەيان پىيان جوانە، ئەوتتا جوانترين كەرويشك بېينە، كە لە ويلايەتى كالىفۇرنىايە لە ئەمريكا، خاۋەنەكەى دكتوربە و ناوى (بىتى توشومن)، ئەو كەرويشكە، ۋەك كەرويشكى ئاسايى نىيە، چونكە تووكسى زۇرە، تەننەت ئەگەر لە دوروۋە ۋەك تۆپە خورى و تووكە، كەرويشكەكە ۲ كىلوگرام دەبى و رەنگە تەنيا تووكەكەى نيو كىلو بىت.

ماناى خەون

لافاو

لافاو لە خەودا ھېرشى دوژمنە، ھېرشى دوژمنىش لە خەودا لافاۋە، ئەو كەسەى لەخەودا بېنى باران بارى و بوۋە لافاۋ، ئەو كەسە ئازار دەكىشىت يان نەخۇش دەكەۋىت، لافاۋ بگاۋە سەر دوكان و مائەكان ئەو تۇرپونى دەسەلاندارى ۋالاتە، ئەو كەسەى لە خەودا رىنگە لە لافاۋ بگرت، ئەو كەسە رىنگە لە دوژمن دەگرت، لافاۋ مال پروخىنپىت و دار و درەخت ھەلكەنىت و بوونەوەر بكوژىت و خەلكى بخنكىنپىت، ئەو دوژمنە، لافاۋ لەخەودا زىبانى نەبىت، ئەو خىر و خۇشبيە، ھەندى جار لافاۋ ماناى درۆكرنە، لافاۋى پىس و خوتناۋى بچىتتە شارىك كارساتى نەخۇشى لەو شارەدا بلاۋ دەبىتتەو.



قرژان ۶/۲۱ - ۷/۲۲

رەنگە بە نامانجىكت بگەيت، بەكارىكەو خەرىكىت كە پەيوەندىدارە بە بوارى دارايىوۋە ياخود لەبوارى سۇزدارىيەوۋە لەبارىكى زۇر باش دەبىت.



كاۋر ۲/۲۱ - ۴/۱۹

كىشەيەك ھەر شەت لىدەكات و توشى مەللائيىەكى توند دەبىت، لەبەر ئەو لەوانەيە ۋرەت دابەزىت و توشى دوو دللى و غەمناكى بىت.



شىر ۷/۲۳ - ۸/۲۲

براۋ خوشكەكانت رۇلىكى گزنگ لە ژيانت دەگېرن، لەوانەيە كىشەيەكى خىزانى بوروژىندىرت، زۇر بەھكىمى و زىرەكى ھەلسوكەوت بگە.



گا ۴/۲۰ - ۵/۲۰

ئەستىرەى ساتۇرن شوتىكى گونجاۋى گرتوۋە لە ۋەئىمپۇ ۋە ھاۋكات دەبىت و لەگرت و كىشەكان رزگارەت دەكات لەگەل دەوروبەرىش دەتگونجىنپىت.



گونەگەنم ۸/۲۳ - ۹/۲۲

لەپەيوەندىە گىشەيەكانت، توانات بۇ دەروبوەرت روون دەبىتتەو، چاۋپىكەوتىنك ئومىدت بۇ دەگەرپىتتەوۋە يارمەتيدەرت دەبى بۇ برىاردانت لە پرۆژەيەكى بايەخدار.



دوۋانە ۵/۲۱ - ۶/۲۰

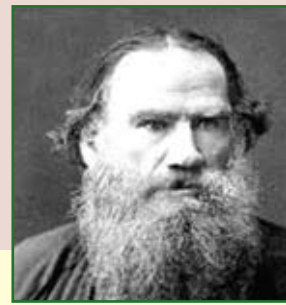
كەسبىك دىتە ژيانت و مەللائيىت لەگەل دەكات و بارودۇخت ئالۇز دەكات، بەلام ئەگەر بەھىمنى مامەلە بگەيت بەم زووانە بەسەرىدا زال دەبىت.



ۋىنەكىشان لەسەر پەنجەى مروڧ !

بەلامانەۋە سەيرىيىت، بەلام ئەمانە نەخشاندنە لە سەر پەنجەى دەست بە شىۋەيەكى زۇر سەرنجراكىش كە لە ئىستادا بوۋەتە ھونەرىكى نوپى ۋىنەكىشان.

ئەو روخسارانەى ھەرىكەيان لە شىۋەيەك نەخشىنارون نە كەسى ئاساين و بە بوۋكەشوشەن بەلكو تەنھا ھونەرى ۋىنەكىشانە لە سەر جەستە، بەلام كوپى جەستە؟ رەنگە



ۋتەى ناوداران

لىۋ تۆلىستۆى، بۇ لەدەست دانى دۆست و كەسىك دەلىق:
ئەگەر بە درىزايى تەمەن بۇ لەدەست دانى نىزىكتىرىن و دۆستىرىن كەسەكانمان بگىرىن، دواتر چىزى ناسىنى كەسانى تىرىش لەدەست دەدەين.



گىسك ۱۲/۲۲ - ۱/۱۹

ھەندىك پىشنىيارت بۇ دەكرىت، بەلام بەھۆى دوو دلىت نازانى كامەيان ھەلبىزىرى و جىبەجى بكەيت، باشترە ئەمرۆ پەيوەندى نوپى نەبەستىت.



تەرازوو ۹/۲۳ - ۱۰/۲۲

لەم رۇژانە بىر لەرابردوت دەكەيتەۋە، بۇيە دەست دەكەيت بەگۇرانكارى لە ھەلۇنستەكانت كەلەۋانەيە ناۋات و ئامانچى ژيانىشت بگرتتەۋە.



كۆزە ۱/۲۰ - ۲/۱۸

ناكۆكى و مەملانى بەشىۋەكى كىتوپر روت تى دەكات، بۇيە پىۋىستت بەكەسىك دەبىت ھاۋكارىت بكات بۇ ئاساينى كىرەندەۋى بارودۇخ.



دوۋپشك ۱۰/۲۳ - ۱۱/۲۱

لەو برىارى داتە پەشىمان مەبەۋە خۇراگر بە، لەبۋارى سۆزدارىيەۋە ئەو خۇشەۋىستىيە مەزنى كە چاۋەرىنى دەكەى كەمىك دوا دەكەۋى، بەلام بىن ئومىد مەبە.



ئەھەنگ ۲/۱۹ - ۳/۲۰

رەنگە كارىكى زۇر باش يان پرۇژىيەكى ھونەرى ئەنجام بەدەيت، ھەر لەم ماۋىيەدا ھەندىك لەبىرۋاكانت گۇرانكارى بەسەر دىت.



كەۋان ۱۱/۲۲ - ۱۲/۲۱

ئىش و كارە ئاساىيەكانت بەباشى بەرپۇتە دەچن و چالاكانە كۆتايى بەھەندىك كارت دىنىت، ھەر ئەمرۆ زياتر لەپىشۋو بىر لە يارەكەت دەكەيتەۋە.